

Immuun trombocytopenie

Immuun trombocytopenie

Wat is ITP?

Immuun trombocytopenie (ITP) is een ziekte waarbij te weinig bloedplaatjes in het bloed voorkomen. Bloedplaatjes zorgen ervoor dat bloed stolt. Bijvoorbeeld bij een wondje op de arm zorgen de bloedplaatjes dat het bloeden stopt en er een korstje ontstaat. Het tekort aan bloedplaatjes bij ITP komt doordat het afweersysteem in de war is (auto-immuunziekte).

Hierbij denkt het afweersysteem dat de eigen bloedplaatjes lichaamsvreemd zijn. Daardoor maakt het lichaam antistoffen aan. Antistoffen zijn eiwitten die je lichaam normaal maakt om virussen of andere indringers op te ruimen. Bij ITP binden antistoffen als een soort vlaggetje aan het oppervlak van een bloedplaatje, waardoor afweercellen gezonde bloedplaatjes gaan opruimen. Dit zorgt voor een verminderde hoeveelheid bloedplaatjes waardoor sneller bloedingen en blauwe plekken kunnen ontstaan. Daarnaast benoemen mensen met ITP vaak dat zij moe zijn. Per persoon verschillen de klachten en iedereen gaat er anders mee om.

ITP Fases

ITP is opgedeeld in fases vanaf het moment dat ITP wordt vastgesteld. In de eerste 12 maanden (de nieuw-gediagnostiseerde en persisterende fase) is de kans het grootst dat ITP vanzelf over gaat.

Diagnose

Nieuw-gediagnostiseerd
0 – 3 maanden

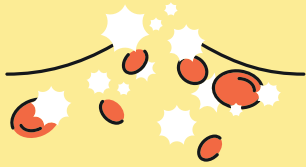
Persisterend
3 – 12 maanden

Chronisch
> 12 maanden

Immuun trombocytopenie

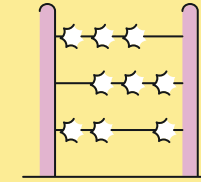
Chronisch

Als ITP niet vanzelf over gaat en het bloedplaatjes-aantal heel laag blijft, zijn er behandelingen die het bloedplaatjesaantal weer op een gezond niveau brengen. Hiervoor zijn verschillende behandelingen mogelijk. Samen met de arts bespreekt u welke behandeling past bij uw leven met ITP.

Bloedplaatjes

Bloedplaatjes zorgen ervoor dat het bloed stolt. Bij te weinig bloedplaatjes is er eerder kans op bloedingen en blauwe plekken.

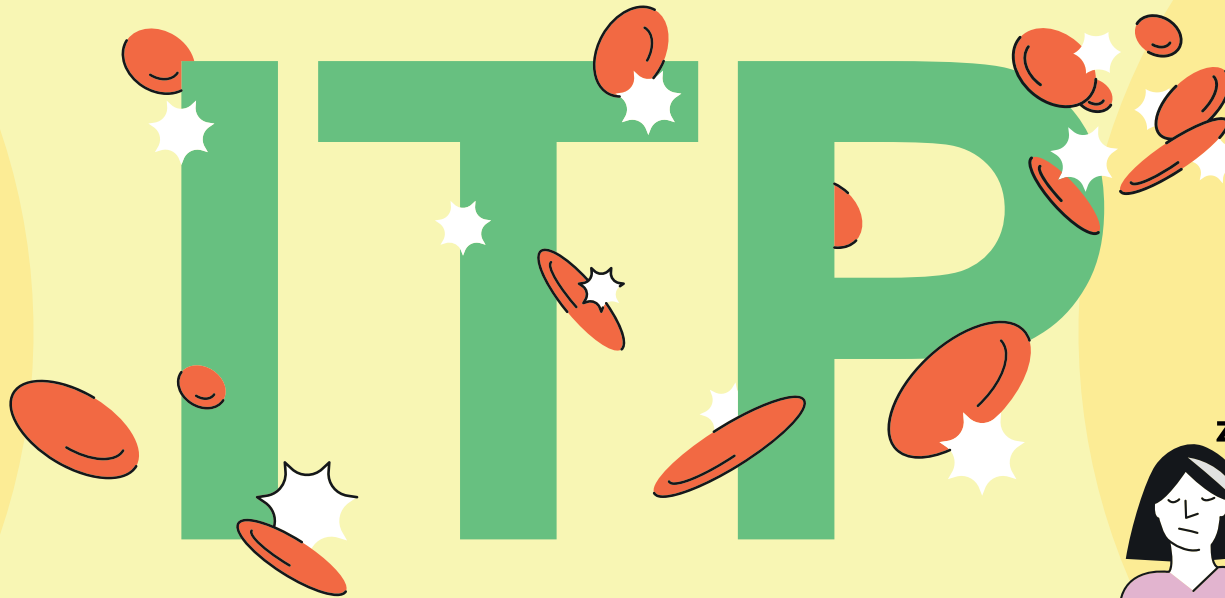
Bloedplaatjesaantal

We spreken vaak van een bloedplaatjesaantal van bijvoorbeeld 100. Dit betekent eigenlijk dat het lichaam 100 miljoen bloedplaatjes per milliliter bloed bevat.

Leeftijd

ITP is een zeldzame ziekte die zowel bij volwassenen als kinderen voorkomt. De meeste mensen zijn tussen de 55-60 jaar als zij de diagnose ITP krijgen. Bij kinderen geneest ongeveer 80% weer spontaan van ITP. Bij een kleine groep wordt de ITP chronisch.

Normaalwaarde

Bij ITP is het aantal bloedplaatjes verlaagd tot onder de 100 miljoen per milliliter bloed. Normaal is het aantal bloedplaatjes 150 tot 350 miljoen per milliliter.

zzz

Vermoeidheid

Naast bloedingen is de meest gehoorde klacht van mensen met ITP vermoeidheid.

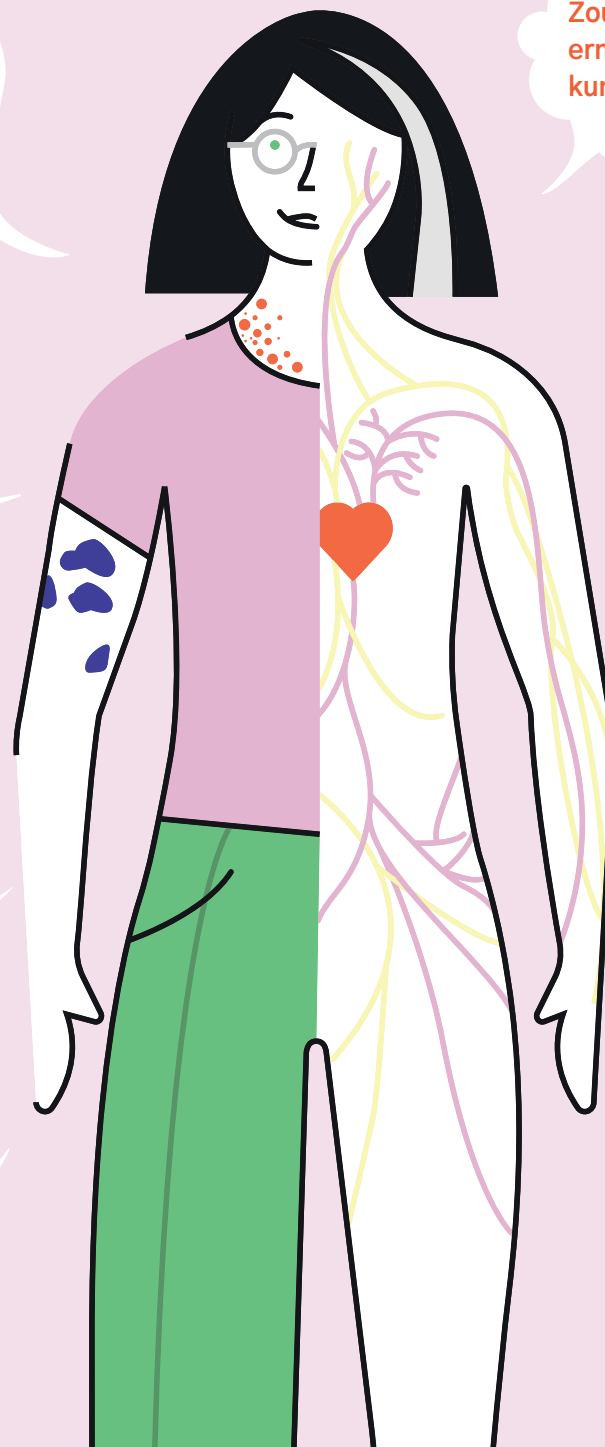
Besmettelijk

ITP is niet besmettelijk en waarschijnlijk ook niet erfelijk. Het ontstaan van ITP verschilt per persoon. Een mogelijke trigger is een eerdere infectie, er wordt onderzoek gedaan om meer inzicht te krijgen in de oorzaken van ITP.

Zeldzaam

Elk jaar krijgen 3 op de 100.000 personen de diagnose ITP.

Ik heb vaker last van blauwe plekken.

Ik heb sneller een bloedneus of een bloeding van mijn tandvlees.

Zou ik een ernstige bloeding kunnen krijgen?

Ik voel me hulpeloos.

Wat gebeurt er als mijn plaatjes te laag zijn?

Welke sport kan ik nu nog wel doen?

Het liefst verberg ik mijn blauwe plekken.

Hoe kan ik ITP combineren met mijn leven?

Kan ik wel blijven werken?

Ik moet eerder stoppen, want ik ben sneller moe.

Ik heb last van puntbloedingen. Mijn arts noemt dit petechiën.

Vinden anderen mij geen aansteller?

Mijn menstruatie is veel heviger.

Slaat de behandeling wel goed aan?

Behandel mogelijkheden

Behandeling voor ITP

Door ITP is de kans op bloedingen groter, maar niet iedereen heeft last van bloedingen. Veel mensen met ITP voelen zich moe en sommigen hebben andere klachten. Niet iedereen heeft een behandeling nodig. Mocht een behandeling nodig zijn, overlegt de arts samen met u welke behandeling het beste past.

De keuze wordt gemaakt op basis van het bloedplaatjesaantal, de ernst van de verschijnselen en natuurlijk uw voorkeur.

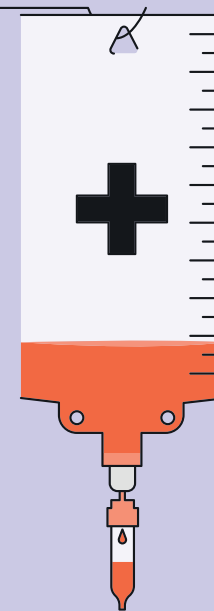
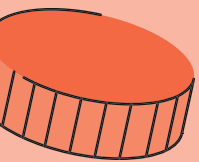
www.keuzehulp.info/pp/itp/intro

Een hulpmiddel bij het kiezen voor een ITP-behandeling is de keuzehulp ITP. Deze kunt u invullen en met de arts bespreken.

De eerste behandeling: corticosteroiden

De meest voorkomende behandeling is een behandeling met corticosteroiden. Deze medicijnen zorgen ervoor dat de afweer van het lichaam minder hard werkt. Afweer zorgt normaal voor bescherming tegen ziektes.

Bij ITP remmen corticosteroiden ook de overactieve afbraak van gezonde bloedplaatjes. De meest voorkomende corticosteroiden die gebruikt worden bij de behandeling van ITP zijn dexamethason en prednison.

Acute behandeling intraveneus immuoglobuline (IVIg)

Bij een zeer laag bloedplaatjesaantal kan het zijn dat u meteen een behandeling nodig hebt. Een mogelijkheid hiervoor is de behandeling met intraveneus immuoglobuline (IVIg). Deze immuoglobulinen remmen de afbraak van de bloedplaatjes en zorgen ervoor dat het bloedplaatjesaantal heel snel stijgt, vaak al binnen 1 dag. U krijgt de immuoglobulinen via een infuus toegediend. Het is ook mogelijk dat u in een acute situatie een trombocytentransfusie krijgt. U krijgt dan trombocyten, ofwel bloedplaatjes toegediend via een bloedtransfusie.

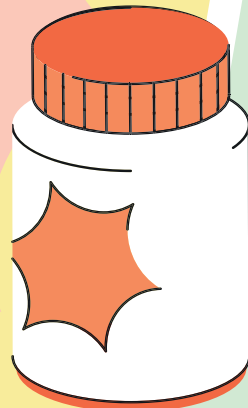
Latere behandelingen

Als de corticosteroïden niet voldoende helpen, kunt u samen met de dokter besluiten om met een andere behandeling te starten.

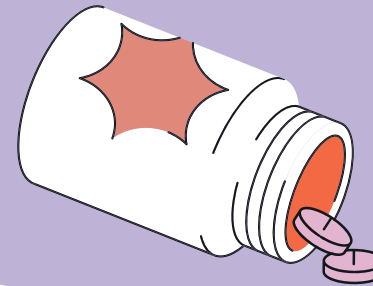
Medicijnen die de aanmaak van bloedplaatjes stimuleren

TPO Receptor Agonisten (TPO-RA) zijn medicijnen die de aanmaak van bloedplaatjes stimuleren. De afbraak van bloedplaatjes door ITP blijft wel doorgaan, maar omdat er meer worden bijgemaakt, gaat het totaal aantal bloedplaatjes toch omhoog. De drie beschikbare middelen zijn romiplostim, eltrombopag en avatrombopag.

Medicijnen die de afbraak van gezonde bloedplaatjes remmen

- Rituximab is een medicijn die specifieke cellen van het afweersysteem, zogenoemde B-cellen, afbreekt. Deze B-cellen maken de antistoffen aan die ervoor zorgen dat bloedplaatjes versneld worden afgebroken. Als er minder antistoffen tegen bloedplaatjes worden gemaakt, worden gezonde bloedplaatjes minder snel afgebroken.
- Fostamatinib is een ander medicijn dat de tyrosinekinase afremt. Tyrosinekinase is een stofje in de milt dat een belangrijke rol speelt bij de vernietiging van bloedplaatjes. Doordat fostamatinib de tyrosinekinase afremt, zorgt dit ervoor dat er minder bloedplaatjes worden afgebroken.

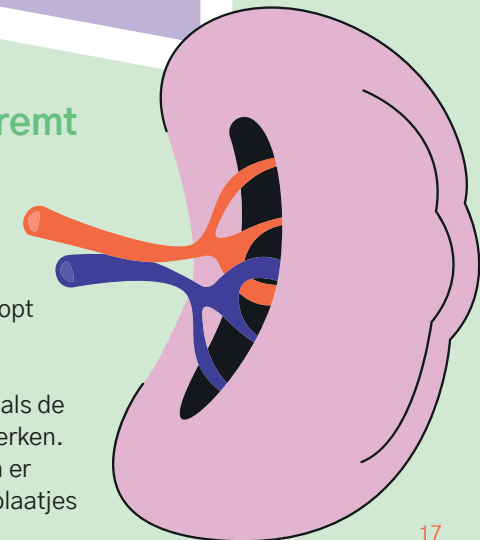

Bij chronische ITP patiënten kan fostamatinib overwogen worden als de andere behandelingen niet of onvoldoende werken.

Operatie die de afbraak van gezonde bloedplaatjes remt

De milt is een orgaan in het lichaam dat helpt bij het opruimen van oude of beschadigde bloedcellen. Bij ITP worden ook de goede bloedplaatjes opgeruimd. Door het operatief verwijderen van de milt kan dit gestopt worden.

Een miltverwijdering wordt alleen overwogen als de andere behandelingen niet of onvoldoende werken. Daarvoor moet een miltscan plaats vinden om er zeker van te zijn dat de milt de meeste bloedplaatjes afbreekt.

Wie zijn er betrokken bij de behandeling?

Tips voor u en uw naasten

Immuun trombocytopenie

Besprek samen met uw partner wat ITP voor u, maar ook voor uw partner betekent. Vraag hier eventueel hulp bij.

Besprek ITP met de werkgever of op school. Maak indien mogelijk afspraken over doktersbezoeken en ziekteverlof. De patiëntenvereniging heeft hiervoor online hulpmiddelen ontwikkeld zoals bijvoorbeeld de keuzehulp.

Zorg dat u tijd neemt om met de arts te praten en bespreek wat voor u van belang is. Neem uw naaste mee naar de arts.

Als naaste kunt u op verschillende manieren helpen. U kunt interesse tonen, luisteren, samen iets doen of taken in huis overnemen. Probeer rekening te houden met wat wel en niet lukt.

Vertel uw tandarts dat u ITP heeft. Vraag de brochure 'ITP en tandarts' aan bij de ITP patiëntenvereniging.

Onderwerpen om te bespreken zijn onder andere: schaamte, onzekerheid, angst, intimiteit en vermoeidheid.

Vertel uw naasten wat ITP voor u betekent, zodat ze beter begrijpen waarom u af en toe nee moet zeggen.

Zoek contact met lotgenoten via de ITP patiëntenvereniging Nederland.

Op de hoogte blijven

De ITP patiëntenvereniging biedt veel informatie over ITP. (itp-pv.nl)

Vraag uw arts om informatie over uw ITP, maar ook over nieuwe ontwikkelingen.

Gebuijk een notitieboekje om alle vragen die u hebt op te schrijven voor uw arts.

www.facebook.com/ItpPatiëntenverenigingNederland

Actief blijven

- Kies een sport waarbij de kans op vallen klein is of waarbij weinig fysiek contact met anderen is.
- Als u al een sport beoefent, overleg met uw arts of dit verstandig is.
- Zorg dat u een dagelijkse structuur houdt.
- Zoek een maatje.
- Maak een weekschema en pas daar alle activiteiten in. Zo kunt u uw krachten verdelen (plan ook uw sociale activiteiten in).
- Geef niet direct toe aan vermoeidheid, maar probeer toch actief te blijven. Luister goed naar uw lichaam en ga niet over uw grens heen.

Meer informatie

ITP Patiëntenvereniging
www.itp-pv.nl

Keuzehulp ITP
www.keuzehulp.info/pp/itp/intro

ITP expertisenetwerk
itp-expertise.net

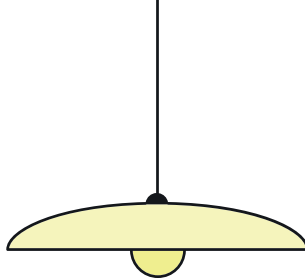
Facebookgroep ITP patiëntenvereniging
www.facebook.com/ItpPatiëntenverenigingNederland

Heeft u vragen na het lezen van dit boekje. Neemt u dan contact op met uw behandelaar.

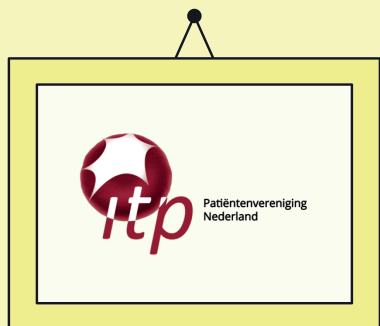
Mijn notities

Bronnen

- www.itp-pv.nl · Laatst geraadpleegd augustus 2025
- www.pdsa.org · Laatst geraadpleegd augustus 2025
- <https://hematologienederland.nl/nvvh-richtlijnen/>
· Laatst geraadpleegd augustus 2025

Ontwikkeld door:

© Amgen B.V., Minervum 7061, P.O. Box 3345, 4800 DH Breda Nederland.
www.amgen.nl afdeling medische informatie tel. 076-5732500
NLD-531-0423-80001/sept2025